

ANTROJO PASAULINIO KARO MİSLĖS IR PASLAPTYS

JESÚS HERNÁNDEZ

SU
FOTO!

JESÚS HERNÁNDEZ

ANTROJO PASAULINIO
KARO MİSLĖS
IR
PASLAPTYS

Iš ispanų kalbos vertė
IEVA BARANAUSKAITĖ

TURINYS

ĮVADAS	9
1 skyrius. NEPAAIŠKINAMI ĮVYKIAI	13
Niekada neįvykęs užpuolimas	14
Prakeiktas aerodromas	24
Los Andželo mūšis	28
Fantasmagoriškas <i>Signalų mūšis</i>	37
Stebuklas Milane	42
Spėlionės apie paliaubas Normandijoje	47
Neatpažintas jūreivis pavarde Džeimsonas	56
2 skyrius. PASLAPTINGIEJI ŽVALGAI	61
Katė, patraukli dviveidė agentė	62
Ciceronas, neprilygstamasis veidmainis	75
Zorgė, Maskvos išgelbėtojas	87
Džeinė Horni, drąsioji rusvaplaukė	100

3 skyrius. MĮSLINGI DINGIMAI	107
<i>Lady be good</i> , skenduolis dykumoje	108
Glenas Mileris, be žinios dingęs	
žmogus-legenda	117
Paskutinis Sent-Egziuperi skrydis	126
Valenbergas, didvyris „be ginklų ir kapo“	134
Dingę Hersbruko kareiviai	145
Jamašitos lobis	150
4 skyrius. PRAKEIKTI LAIVAI	165
Gelbėjant <i>Graf Spee</i>	166
<i>Graf Zeppelin</i> , lėktuvnešis vaiduoklis	178
Graudus <i>Tirpitz</i> likimas	183
Beprasme <i>Cap Arcona</i> žūtis	193
Kas nuskandino povandeninį laivą <i>USS Tang</i> ?	201
<i>USS Indianapolis</i> lemtis	207
Povandeninis laivas, galėjęs pakeisti	
žmonijos istoriją	213
5 skyrius. PASLAPTINGOS MIRTYS	223
Netikėta Leslio Hovardo mirtis	224
Sikorskis. Nelaimė ar sabotažas?	232
Slapta Džo Kenedžio misija	248
Miglotas Bormano likimas	257
Paskutinė Gėringo patyčia	273
Kokia dalia ištiko A. Hitlerio palaikus?	283

6 skyrius. MITAI IR FANTASTINĖS ISTORIJOS	305
<i>Foo Fighters</i> , skraidančios šviesos	306
Nacių atominė bomba	316
Likimo ietis	332
Mitas apie eksperimentą Filadelfijoje	350
Keisti įvykiai Bermuduose	359
Hitlerio vaikai	364
EPILOGAS	381

I V A D A S

Antrasis pasaulinis karas – didžiausias istorinis XX a. įvykis, kurio padarinius išgyvename iki šiol. Tačiau nepaisant, kiek prirašyta apie šį karinį konfliktą, tebėra daugybė reiškinių, keliančių mums aibę klausimų.

Neatskleisti dingimai, paslaptingos mirtys, mįslingi personažai... 1939–1945 m. karas mums pateikė šūsnį neįmintų įvykių, tikrų galvosūkių, stebinančių išmintingu, apdairiu organizavimu ir audrinančių istorikų vaizduotę.

Kasdien pasirodo naujų aiškinimų, kuriais mėginama išnarplioti keistus nutikimus, tačiau dažniausiai šių aiškinimų autoriams pavyksta atverti tik dar daugiau naujų erdvių tyrinėjimams ir spėlionėms, keliančioms smalsumą ir kurstančioms intrigą tiems, kurie aistringai domisi Antrojo pasauliniu karu.

Šia knyga mėginsiu priartinti skaitytojus prie įvykių, kurie, nors karas baigėsi prieš šešis dešimtmečius, tebeskendi neaiškumų šešėliuose. Jos puslapiuose pateikiu nuoširdžią ir kruopščią įvykių, dėl kurių versijų varžosi tyrinėtojai, studiją, ir kreipiu savo žvilgsnį taip, kad išvengčiau daugybės dirgiklių, žadinančių vaizduotę, ypač rašant knygą apie tokius dalykus.

Niekam nėra paslaptis, kad bėgant metams daugelis naudojosi Antrojo pasaulinio karo scenarijumi ir kūrė abejotinos kilmės istorijūkštes, įžūliai iškreipiančias tiesą ir geriausiu atveju tik maža dalimi paremtas tikrais atsitikimais. Taip gimė ištisa virtinė pasakojimų, kurių, regis, vienintelis tikslas yra išmėginti skaitytojų patiklumą ir kai kuriais atvejais – net kantrybę.

Dažniausiai girdimi pasakojimai – apie A. Hitlerio veiklą Patagonijoje ir iki mažiausių smulkmenų išnarstyti nacių išrastų skraidančių lėkščių aprašymai. Šie veikalai mirgėte mirga konspiracinėmis teorijomis ir menkai kuo pagrįstais faktais apie paslaptinę, magišką Trečiojo reichio kraštą, o tai padarė įtaką klaidingai, iškreiptai mūsų sampratai apie Antrojo pasaulinio karo paslaptis.

Tačiau visai nebūtina įsipainioti į šias fantastines istorijas, kad pasijustumė pasiklydę tarp pasaulį sukrėtusio karo iki šiol neatskleistų reiškinių. Antrojo pasaulinio karo istorija yra pakankamai kurstanti ir įspūdinga, kad patrauk-

tų skaitytojo dėmesį ir sužadintų jo smalsumą, taigi nėra būtinybės griebtis intriguojančių, iš piršto laužtų ir audrinančių skaitytojo vaizduotę detalių. Todėl šiame veikale tiesiog aprašomos įvykių versijos, paremtos labiausiai tikrovę atitinkančiais faktais arba papildytos surinkta informacija, kad galėtume aiškiau suprasti aprašomus dalykus.

Vis dėlto nepaneigsiu: minėtos istorijos, išsisus dešimtmečius maitinusios skaitytojų vaizduotę, pateikiamos labai patraukliai, todėl paskutinį šios knygos skyrių atidaviau kai kuriems vaizdingiems pasakojimams, kuriuose galima aptikti nors kelias istorinę tikrovę atitinkančias prielaidas.

Tad pristatau šį veikalą, kūrinį, kuriame pateikiu tikrus faktus, nustebinsiančius daugelį – kiek daug juodų dėmių yra 1939–1945 m. konflikto istorijoje! Nepaisant, kiek yra rašyta ir kalbėta apie Antrąjį pasaulinį karą, atsakymus į daugelį klausimų nugalėjusios šalys tebesaugo taip akylai, kaip saugomos valstybių paslaptys. Mes nežinome motyvų, kodėl ši informacija neatskleidžiama, tad būtų pernelyg drąsu skelbti, jog ji – nusikalstamo pobūdžio. Betgi tikra tiesa – kuo labiau gilinamės į jos turinį, tuo daugiau neįmintų mįslių atsispindi mūsų nuostabos kupinose akyse.

Jei skaitytojas tikisi šioje knygoje rasti atsakymų, apgailestauju, kad turiu iš pat pradžių jį nuvilti. Priešingai – perskaitęs kūrinį jis ne tik neišsklaidys savo abejonių, bet

tikriausiai galvoje jų kils dar daugiau, nei kad kirbėjo anksčiau. Čia nemėginsiu išaiškinti karo paslapčių – tai būtų panašu į nepagrįstus kokio nors aiškiaregio tvirtinimus – bet iškelsiu naujų ir įdomių klausimų.

Mūsų, aistringai besidominčių viskuo, kas susiję su Antruoju pasauliniu karu, dažnai klausia įvairių dalykų, o šie mus verčia kaskart vis labiau gilintis į visus aspektus, išprovokavusius tokį konfliktą. Prisipažinsiu, kad dar neradau pakankamai įtikinančio atsakymo į šį klausimą, tačiau tikėtina, kad jis gali būti susijęs su tais paslaptینگais įvykiais, kurių net iki šių dienų niekam nepavyko išnarplioti.

Kad ir kaip sparčiai irtumėmės pirmyn tyrinėdami slėpiningus įvykius, mums visada atrodo, kad horizonto linija tolsta nuo mūsų tokiu pat greičiu. Nors niekaip negalime jos pasiekti, leidžiamės į tyrinėjimus ir savo ruožtu atrandame naujų, iki tol nežinotų dalykų, kurie kiekvieną syk erzina mūsų vaizduotę ir žadina žinių alkį.

Mums tikriausiai niekada nepavyks iki galo išsiaiškinti visko, kas įvyko per tuos ilgus šešerius, suteptus krauju ir ugnimi metus, tačiau žinojimas, kad kaskart galima atrasti vis naujų mus jaudinančių faktų, nustebina ar dar labiau suintriguoja bei rodo, jog Antrasis pasaulinis karas amžinai liks neišsemiamu paslapčių ir galvosūkių šaltiniu.

Barselona, 2005 m., lapkritis

1 SKYRIUS

NEPAAIŠKINAMI ĮVYKIAI

Antrasis pasaulinis karas tikriausiai yra labiausiai tyrinėtas istorinis įvykis, apie kurį daug rašyta ir kalbėta. Tačiau kai kuriems jo metu įvykusiems nutikimams kol kas niekam iš tyrėjų nepavyko rasti jokių logiškų paaiškinimų.

Apgaubtų neaiškumo šydu įvykių detales galėjo paveikti tuometinė propaganda ar šiam kariniam konfliktui būdinga painiava, todėl ištis sudėtinga tiksliai išsiaiškinti įvykių priežastis ir raidą. Apie kai kuriuos jų tikriausiai jau niekada nesužinosime tiesos, nes laikas istorijas apipynė

tokiomis storomis dvejonų pynėmis, kad būtų geriausia, jei tos istorijos taip ir liktų skendinčios paslapyje ir nežinomybėje.

Tačiau visai įmanoma, kad apie kai kuriuos karo metu įvykusius nutikimus vieną gražią dieną vis dėlto sužinosime tiesą. Dar ir dabar tyrinėtojams į daugybę archyvų iki šiol uždrausta kišti nosį – tikėtina, kad tokiu būdu saugomos karo paslaptys, pripažintos pernelyg svarbiomis, idant išvystų dienos šviesą.

Galime viltis: kada nors mums pavyks išnarplioti paslaptinguosius atsitikimus iki smulkmenų, bet, kol išauš toji akimirka, tegalėsime tenkintis daugiau ar mažiau panašiomis į tiesą prielaidomis.

NIEKADA NEĮVYKĘS UŽPUOLIMAS

1939 m. rugsėjo 1 dieną paryčiais A. Hitleris pasiuntė grėsmingus tankus į Lenkiją. Po trijų dienų Prancūzija ir Didžioji Britanija – šalys, iki šios akimirkos pakentusios kaskart vis ambicingesnes fiurerio pretenzijas, – pagaliau pasiryžo sustabdyti nacių ekspansiją ir paskelbė Vokietijai karą.

Nors jėgos iš Vakarų ir įsitraukė į konfliktą, tačiau tai nepadėjo Lenkijai atsilaikyti prieš vokiečių kariuome-

nės – Vermachto* – išpuolį. Herojiškai, tačiau tiek pat beprasmiškai, lenkų raiteliai leidosi į beviltišką susirėmimą su tankais, kurie be vargo sutriuškino karius. Šis labai nelygių jėgų susirėmimas vėliau tapo nacių įsivaizduotos romantiškos karo vizijos ir jų karinės technikos simboliu – technikos, turėjusios didžiulę griaujamąją galią ir galėjusios sulyginti su žeme bet kurį priešą.

Europa pirmąkart tapo *Žaibiško karo* liudininke. Per kelis mėnesius pasidavė ne tik Lenkija, bet ir Danija, Norvegija, Liuksemburgas, Belgija, Olandija. Rodos, niekas negalėjo pasipriešinti A. Hitleriui, siekiančiam įgyvendinti savo svajonę valdyti visą žemyną.

Teliko vienintelė viltis, kad ryžtingąjį Trečiojo reicho lyderį pavyks sustabdyti Prancūzijai. Galų kariuomenė pasižymėjo panašiomis charakteristikomis: turėjo tiek pat kareivių ir ginkluotės kiek ir Vermachtas. Vis dėlto vokiečių kariuomenės drąsa ir pergalės troškimas sužlugdė prancūzų mėginimus sustabdyti jų veržimąsi, net jei šie pasitelkė į pagalbą britų padalinį, kuris išsikėlė Diunkerkė.

Galų gale Prancūzija suklupo prieš visanaikinantį vokiečių volą ir 1940 m. birželio 22 dieną sutiko pasirašyti

* Vermachtas – Vokietijos kariuomenės pavadinimas; 1935–1945 m. Antrojo pasaulinio karo metu Vermachtą sudarė sausumos (*Heer*), jūrų (*Kriegsmarine*) bei oro (*Luftwaffe*) pajėgos (*vert. past.*).

žeminančias paliaubas, beje, tame pačiame traukinio vagonė, kuriame Pirmojo pasaulinio karo metu Vokietija raštiškai paliudijo savo atsitraukimą. Kitą dieną A. Hitleris pirmą ir paskutinį kartą viešėjo Paryžiuje, kelioms susikaupimo minutėms stabtelėjęs prie Napoleono kapo. Jo megamaniakiškos svajonės apie šlovę išsipildė.

Tačiau jis nesijautė visiškai patenkintas. Kitoje Lamanšo sąsiaurio pusėje plytėjo nenugalimoji ir viliojanti į dvikovą Anglija. Jos ministras pirmininkas Vinstonas Čerčilis (Winston Churchill), tuo metu pavadavęs bailųjį Nevilį Čemberleną (Neville Chamberlain), buvo vienintelis vadovaujantis asmuo, pasiryžęs priešintis nacių diktatoriui. A. Hitleris apsvarstė galimybę siekti takaus susitarimo, kuriuo Vokietijai atitektų absoliuti Europos žemyno valdžia, o britų imperija išsaugotų viešpatavimą jūrose.

Tačiau anglai griežtai atsisakė pulti ant kelių prieš arogantiškąją diktatorių ir sutikti su tokiu neteisingu pasaulio padalijimu, todėl V. Čerčilis asmeniškai prisiėmė atsakomybę įgyvendinti ryžtingą apsisprendimą kovoti visais frontais.

Britų politikas veteranas sugebėjo įkvėpti energijos ir stiprybės savo tautiečiams, kad šie ištvertų sunkų išbandymą, kurį jiems vokiečiai ruošėsi pasiųsti. Jo žymioji kalba per BBC mikrofonus žymėjo britų tautos pasipriešinimo prieš nacių tironiją gaires:

„Kausimės jūrose ir vandenynuose, visomis išgalėmis kovosime ore; bet kokia kaina apginsime savo salą. Kausimės paplūdimiuose, uostuose, laukuose ir gatvėse, susiremsime kalnuose – nė už ką nepasiduosime.“

Taigi vokiečiai surengė brutalų ir negailestingą oro antpuolį, siekdami priversti anglus sutikti su nacių diktuojama valia; jei šio antpuolio nepakaktų, kad išdidieji britai paklustų A. Hitlerio primestoms sąlygoms, toliau jie dar numatė puolimą visomis pajėgomis, žinomą pavadinimu *Operacija Jūrų liūtas*.

Savo ruožtu anglai buvo pasiruošę – kaip savo kalboje skelbė V. Čerčilis – gintis visais įmanomais būdais, net menkaisiais turimais ginklais, ir nieku gyvu nepasiduoti. Nesiliaujantys bombardavimai – pirmiausia aerodromų, paskui ir miestų – nė truputėlio nesumažino anglų ryžto. Priešingai – nepaisant kasdinių Luftvafės bombardavimų, jų vienybė kaskart stiprėjo.

Psichozė dėl anglams gresiančio pavojaus tęsėsi visą vasarą. Būta daug netikrų aliarmų – beveik kasdien kas nors pastebėdavo vokiečių laivus, besiartinančius prie britų krantų, ar sklaidydavo gandai, kad vokiečių kareiviai jau išsilaipino kažkuriame paplūdimyje. Neatrodė keista, kai pakrančių miestelių varpinės tą vasarą dažnai pranešdavo apie vokiečių pasirodymus. Po pirmojo išgąščio jų gyven-

tojai, nors ir nuolat jausdami baimę dėl užpuolimų, vėl grįžo prie kasdienos darbų.

Vis dėlto 1940 m. rugsėjo 16 dieną vokiečiai nusprendė keltis per Lamanšo sąsiaurį. Susivienijusių prieš nacius šalių spaudoje nuaidėjo klaidinga žinia, skelbianti, jog tą dieną vokiečiai paleido *Jūrų liūtą*, tačiau buvo priversti nutraukti savo operaciją, nes juos atakavo britų lėktuvai dar tada, kai priešų laivai tebebuvo Prancūzijos uostuose.

Jungtinėse Amerikos Valstijose žurnalas *War Illustrated* ir dienraštis *New York Sun* netgi drįso nesidrovėdami narstyti žlugusį puolimą, remdamiesi „neutralių stebėtojų“ liudijimais, anot kurių, „žudynės buvo baisios: žuvusiųsiuosius, skenduolius ir sužeistuosius buvo galima skaičiuoti dešimtimis tūkstančių“.

Pranešimuose buvo tvirtinama, kad Prancūzijos liginės, esančios arčiausiai krantų, jau perpildytos vokiečių kareivių, patyrusių smarkius nudegimus. Remiantis vieno anoniminio prancūzų gydytojo parodymais, rugsėjo 16 dieną, kai vokiečių laivai jau buvo pasiruošę kirsti sąsiaurį ir išlaipinti savo būrius priešingame krante, britai juos užklupo iš oro. Tariamasis liudininkas tvirtino, jog lėktuvai į užpuolikus leido degalais užtaisytas bombas. Pasklidusi ant vandens paviršiaus nafta puikiai degė, liepsnos apsupo nelaimėlius kareivius, o tie šoko iš laivų norėdami išsigelbėti nuo ugnies.

Nors pranešimuose nebuvo paminėtas visų atakos metu numestų sviedinių skaičius, tačiau mėnesiu vėliau, remiantis Prancūzijoje surinktais abejotino patikimumo liudijimais, suskaičiuota, kad jų galėjo būti net... 350 tūkstančių!

Berlyno pastangos paneigti šią istoriją nuėjo niekais. Spauldoje pasirodydavo vis naujų pasakojimų apie kruvinas žudynes, įvykusias rugsėjo 16 dieną sąsiaurio vandenyse. Kai kurie Šiaurės Amerikos piliečiai, gyvenę Belgijos pakrantėse, paliudijo, kad vėliau jūra dar ilgai į krantą išmesdavo vokiečių karių palaikus, ant kurių akivaizdžiai matėsi liepsnų žymės, patvirtinančios juos nukentėjus nuo liepsnų.

Amerikiečių CBS* žurnalistas Viljamas Širyras (William Shireer) praėjus dviem dienoms po išpuolio, rugsėjo 18 dieną, vienoje netoli Berlyno esančioje stotyje stebėjo Raudonojo kryžiaus traukinio atvykimą. Iš jo išlipo gausus būrys sužeistųjų, kurių daugelis kentėjo nuo nudegimų. Žurnalistą nustebino toks didelis sužeistųjų kiekis, turint omenyje, kad karinės operacijos Vakaruose liovėsi prieš tris mėnesius. Todėl jis šį didelį sužeistųjų būrį priskyrė žiauriosioms Lamanšo sąsiaurio žudynėms.

Kitas amerikiečių žurnalistas Čarlzas Barbė (Charles Barbe) patikino savo akimis matęs netoli jūros įsikūrusio

* CBS – JAV televizijos tinklas, buvęs korporacijos pavadinimas, pilnas pavadinimas *Columbia Broadcasting System (vert. past.)*.

Djepo miesto pakrantėse beveik visiškai suanglėjusius vokiečių kareivių kūnus. Pateiktose savo tyrimo išvadose jis tvirtino, jog britų aviacijos antpuolio prieš vokiečių laivyną metu žuvo maždaug 33 tūkstančiai vyrų.

Pasakojimai apie mėginimą 1940 m. rugsėjo 16 dieną perplaukti sąsiaurį pamažu nyko iš spaudos, kol 1944 m. jie vėl atsidūrė žiniasklaidos akiratyje.

Prancūzijai į pagalbą stojo sąjungininkai; jų karo korespondentams pavyko rasti liudininkų, galėjusių patvirtinti anų įvykių tikrumą. Netrūko seselių, kurios tikino rugsėjo 17 dieną mačiusios daugybę kareivių, atvežtų į Briuselio traukinių stotį. Dauguma jų buvo smarkiai apdegę. Pasak seselių, arti pusės tūkstančio kareivių mirė pakeliui į Belgijos sostinės ligonines.

Kadangi britų valdžia niekada nei patvirtino, nei paneigė kalbas apie nafta pripildytų bombų ataką prieš vokiečių laivyną, 1945 m. birželį, kai Europoje po karo pabaigos buvo praėjęs mėnuo, žiniasklaidos spaudimas sužinoti tiesą privertė prabilti Didžiosios Britanijos žemuosius Bendruomenių rūmus.

Informacijos ministro Džefrio Loido (Geoffrey Lloyd) pasisakymai šiuo kebliu klausimu nepadėjo nuskaidrinti įvykio aplinkybių. Anot Dž. Loido, nebuvo jokios britų aviacinės atakos. Tąkart vokiečiai vykdė eksperimentą – tikrino asbesto kostiumų, kurių buvo padalyta vokiečių

kareiviams tam atvejui, jei Anglijos pakrantėse būtų sudaryta degančios naftos ugnies užtvara, patikimumą.

Anot ministro, nelaimėi, asbesto uniformos turėjo trūkumų, tad bandyme dalyvavę vyrai žuvo liepsnose. Tai galėjo paaiškinti, kodėl pakrantėse pasirodė apdegę lavonai praėjus kelioms dienoms po mūšio.

Niekas netikėjo keistai skambančiais Dž. Loido aiškinimais. Karui pasibaigus viltys sužinoti tiesą apie rugsėjo 16 dienos įvykius pamažu blėso.

Faktą apie tai, kad sudegusių vokiečių kareivių palaikai gulėjo pakrantėse, 1946 m. lapkritį patvirtino ministras pirmininkas Klementas Atlis (Clement Attlee), tačiau jo nurodytas aukų skaičius nesiekė nė trisdešimties.

Metams bėgant pasigirdo buvusių kareivių, anuomet padėjusių ištraukti iš vandens apanglėjusius palaikus, pasakojimų, iš kurių galima spręsti, kad spėlionės apie šį istorinį įvykį nors kiek panėšėjo į teisybę. Tačiau toks menkas rastų kūnų skaičius verčia manyti, jog vis dėlto tai buvo vokiečių bombarduotojų igulų nariai, o ne didžiulio kruvino mūšio aukos.

Kad neįneštume dar daugiau painiavos tiems, kurie mėgins tiksliau išsiaiškinti, kas atsitiko 1940 m. rugsėjo šešioliktąją – o tądien tikrai kažkas atsitiko – pridursime, kad karui pasibaigus buvo pavišintas slaptų britų tarnybų planas, nurodantis, kaip paskleisti žinią apie nebūtą

Anglijos užpuolimą. Tam tyčia buvo suplanuota žuvusių vokiečių pilotų palaikus perrengti pėstininkų uniformomis. Vėliau palaikai buvo paleisti į vandenį, kad bangos juos išmestų į krantą. Nėra įrodymų, kad šis sumanymas buvo įgyvendintas. Tačiau nereikia atmesti šios prielaidos, nes ji galėtų patvirtinti aiškinimus apie rastus sausumoje lavonus, kuriuos minėjo K. Atlis.

Tačiau ar tikrai kažkas įvyko minėtą rugsėjo šešioliktąją? Nėra svarių įrodymų, kad Lamanšo vandenyse vyko negailestingos vokiečių karių žudynės, nors didelio dėmesio sulaukdavo versijos apie vargiai įsivaizduojamą, tačiau vis dėlto įmanomą užpuolimą arba tokį patį neįtikimą eksperimentą išmėginti, kiek atsparios gali būti nedegios uniformos. Sutapę liudijimai, bylojantys apie neįprastą sužeistųjų skaičių ligoninėse ir apie krantuose išmestus lavonus, galėtų reikšti didžiulio masto įvykį, kurį vokiečiai buvo linkę verčiau išsaugoti paslapyje.

Reikėtų pridurti, kad kovingai nusiteikusias užpuolikų pajėgas, pasiruošusias persikelti per sąsiaurį, sudarė įspūdingas laivų skaičius. Sąjungininkų aviacijos darytose nuotraukose užfiksuota 600 barkasų Antverpene, 230 Bulonėje, 266 Kalė, 220 Diunkerke, 205 Havre ir 200 Ostendėje.

Taip pat nebūtų kvaila manyti, jog kai kurie šių laivų desantai galėjo išeiti dūmais per sąjungininkų bombonešių antpuolį. O galbūt dėl kokios nors atsitiktinės nelai-

mės – tuomet taptų aišku, dėl ko šimtai vokiečių karių prarado gyvybes.

Tai visai nestebintų turint omeny, kad per visą karą tiek britai, tiek šiaurės amerikiečiai nutylėjo milžinišką skaičių nelaimių, sąlygojusių žūtis savo pačių gretose. Matyt, taip norėta išvengti moralinio kariuomenių pakrikimo ir išsaugoti tautų pasitikėjimą savo vedliais. Nėra jokio motyvo, draudžiančio manyti, kad vokiečiai dėl tokių pačių priežasčių siekė nusišluoti savo klaidas.

Vis dėlto nereikia atmesti galimybės, jog gausus rugsėjo šešioliktosios sužeistųjų ir mirusiųjų skaičius buvo kokio nors nesėkmingo oro antpuolio rezultatas, kurio metu Luftvafė itin smarkiai nukentėjo ir prarado daug pilotų, ir kad vokiečiai verčiau buvo linkę nutylėti apie šį antpuolį.

Tačiau nepamirškime didžiulės sąjungininkų propagandos įtakos; galbūt jie įstengė patys savarankiškai visus įtikinti šia gigantiška apgavyste, kad sustiprintų britų tautos pasitikėjimą savo jėgomis ir leistų jai su malonumu pasimėgauti tariama pergale prieš vokiečių įsiveržimą, kurio visi taip bijojo.

Ši prielaida būtų visai įtikima, jei remtumėmės sąjungininkų slaptųjų tarnybų parodyta išmone, kaip suplanuoti ir iki galo įgyvendinti sudėtingas dezinformacijos operacijas, kurios galėjo turėti lemiamos įtakos galutiniam karo rezultatui.

Kad ir kaip būtų, dabar aišku, kad jei kažkuris saugomas karo archyvas nebus atidarytas ir nenušvies mums kelio į tiesą, mes dar ilgą laiką spėliosime, kas gi iš tiesų atsitiko Lamanšo sąsiauryje tą rugsėjo 16 dieną.

PRAKEIKTAS AERODROMAS

Nieko nestebina, kad vykstant karams staiga neįtikėtinai išpopuliarėja visokiausios prietaringos istorijos, į kurias taikos metu niekas nekreiptų nė menkiausio dėmesio.

Jau žinome, kaip sparčiai Anglijoje paplito gandai apie nesėkmingą vokiečių invaziją. Burtais apipinti pasakojimai, kad ir kaip būtų keista, sulaukė ne mažesnio pasisekimo. 1945 m. pasirodė Džeraldo Garnerio (Gerald Gardner) parašyta knyga *Witchcraft Today* – jei vadovautumėmės jos turiniu, *Jūrų liūto* operacijos žlugimą reikėtų priskirti Anglijos raganų nuopelnams.

Regis, 1940 m. vasarą įvyko didžiulis raganų susirinkimas – vadinamasis *Great Circle* arba *Didysis Ratas* – Njuforesto vietovėje, kuriame siekta per atstumą paveikti Hitlerio mintis, kad šis nepradėtų puolimo.

Sunku abejoti didžiulėmis Anglijos raganų galiomis, kai jos susivienydavo mėgindamos užkirsti kelią užpuolikams – paminėtini du istoriniai faktai, dėl kurių buvo

Skaitykite likusius
394 iš 416 puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykle.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

IKI ŠIOL NEPAAIŠKINTI DIDŽIAUSIO ISTORIJOJE KARINIO KONFLIKTO ĮVYKIAI, MĮSLINGI DINGIMAI IR MIRTYS

1939–1945 m. karas mums pateikė šūsnį keistų įvykių, tikrų galvosūkių, audrinančių istorikų vaizduotę. Surinkęs galybę unikalios istorinės medžiagos J. Hernándezas mėgina priartinti skaitytojus prie įvykių, kurie, nors karas baigėsi prieš daugiau nei septynis dešimtmečius, tebeskendi neaiškumų šešėliuose, o atsakymus į daugelį klausimų šalis nugalėtojos tebesaugo taip akyiai, kaip valstybių paslaptis. Šioje intriguojančioje knygoje – daugybė pagaliau įmintų Antrojo pasaulinio karo mįslių:

- ⊗ Kruvini mūšiai, kurių nebuvo
- ⊗ Per oro ataką Milane stebuklingai išlikęs da Vinčio paveikslas
- ⊗ Prancūzų šnipės, slapyvardžiu Katė, lemtis
- ⊗ Paslaptinga rašytojo ir karo lakūno Antuano de Sent-Egziuperi žūtis
- ⊗ Pradingęs generolo Jamašitos lobis
- ⊗ Nacių atominės bombos kūrimo aplinkybės
- ⊗ Fiurerio sekretoriaus M. Bormano likimas
- ⊗ Paslaptingoji Longino ietis ir daugelis kitų paslapčių

1966 m. Barselonoje gimęs Jėzusas Hernándezas yra istorikas ir žurnalistas (buvo *El Mundo Deportivo* redaktorius), vienas didžiausių Antrojo pasaulinio karo žinovų, per trumpą laiką pardavęs daugiau knygų apie šį istorijos laikotarpį nei kuris kitas rašytojas. Hernándezas, kurį visuomet domino informacija apie Antrąjį pasaulinį karą, netgi subūrė šia istorijos sritimi besidomiančių žmonių grupę, kurios nariai padėjo surinkti tiek daug unikalios to laikotarpio medžiagos. Hernándezo knygose – įdomioji, negirdėtoji, intriguojančioji istorijos pusė. Luiso Alfonso slapyvardžiu straipsnius pasirašinėjantis rašytojas yra baigęs lyginamosios istorijos ir informacijos mokslus, gyvena ir dirba Barselonoje.

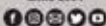
MĮSLINGI ANTROJO PASAULINIO KARO ĮVYKIAI, PASLAPTINGI DINGIMAI IR MIRTYS

Jeigu Jums patiko tokios knygos, kaip „Neįtikėtinos Antrojo pasaulinio karo istorijos“, „Slaptosios Antrojo pasaulinio karo operacijos“ bei „Valkirija“, privalote perskaityti ir „Antrojo pasaulinio karo mįslės ir paslaptis“.

OBUOLYS

anno 2004

#obuolys.lt

ISBN 978-609-484-451-5

www.obuolys.lt
Knygos pigliai, įdomybės ir ištraukos nemokamai

KITI FORMATAI:

Audio
knyga

Elektroninė
knyga